

Magnetogram ni avtoriziran!

**MAGNETOGRAM
POGOVORA PREDSEDNIKA VLADE RS JANEZA JANŠE
ZA RADIO PTUJ**

Ptuj, 18. april 2012

MOJCA ZEMLJARIČ: Lep pozdrav poslušalke in poslušalci. 18 in 18 minut je ura in danes v studiu Radia Ptuj gostimo predsednika slovenske vlade. Z nami je gospod Janez Janša. Dober dan.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Dober dan, lep pozdrav.

MOJCA ZEMLJARIČ: Gospod Janša, že ob vašem prevzemu oblasti, je bilo jasno, da bo potrebno krepko zategniti pas. Časa za to več ni veliko in ukrepi bodo morali biti hitro na mizi in seveda tudi hitro stopiti v veljavo. Slovenija je tehnično znova v recesiji, 111 tisoč brezposelnih je dejstvo. Prav tako je dejstvo nestimulativno okolje za gospodarstvo. Gospodarstveniki pravijo, da se hrbtenica gospodarstva lomi. Kot predsednik vlade, kaj menite, kako, na kakšen način in kdaj se bo Slovenija izvila iz te krize?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej vse, kar ste povedali, na žalost drži. Na žalost tudi ni mogoče tako kot se je delalo v zadnjih treh letih, obljubiti da je zdaj težko, ampak da bo že drugo leto boljše. Če bi to govoril, potem bi ravnal neodgovorno. Pregloboko smo padli, da bi lahko iz tega izšli čez noč. In najprej treba pravzaprav šele zaustaviti padanje in to je tisto, kar zdaj delamo. Vlada za sabo nima še teh famoznih 100 dni, kljub temu pa smo bili prisiljeni takoj v trojno delovanje, se pravi, v oceno razmer, v začetek reorganizacije, ki pomeni tudi varčevanje pri sebi in v pripravo ukrepov, ki naj zaustavijo to padanje. Načrtujemo seveda tudi nekatere, smo ravno danes tudi sprejeli v Državnem zboru, ukrepe za oživitev gospodarske rasti, vendar pa je prej, preden bomo prenavljali temelje, delali nove zidove, nadstropja, treba pogasiti ogenj. To je naš ključni problem in če v naslednjih tednih ne bomo sprejeli nujnih odločitev in pogasili tega ognja, potem se težko pogovarjamo o prihodnosti.

Tako da situacija je resna, ni še izredna, ali pa skrajno resna, je pa dovolj resna, da lahko rečemo, da smo nekje na prelomnici. Ne, če zdaj racionaliziramo naše delovanje, še posebej v javnem sektorju in nehamo stiskati gospodarstvo, ki je dejansko na robu, začnemo sprejemati ukrepe, ki bodo šli v pozitivno smer in novo rast in ustvarjanje novih delovnih mest, potem ni treba da postanemo ali Latvija ali Grčija ali Portugalska in ni treba da še naprej živimo na račun prihodnjih generacij in se zadolžujemo na njihov račun, ker tudi ta pot ne bo več dolgo trajala. Če pa teh ukrepov zdaj ne sprejmemo, bo drugo leto bistveno težje, ker bodo prišle tudi kazni, kajti za naše neodgovorno ravnanje bodo, vsaj deloma, začeli račune plačevati tudi drugi in ti seveda, potem ne bodo ostali križem rok, ko bo treba predlagati dejansko restriktivne ukrepe v Sloveniji.

MOJCA ZEMLJARIČ: Gospod Janša, kdaj? Torej, v kolikor sva najbolj optimistična, da se stvari izidejo, namreč z zlatim fiskalnim pravilom ste uspeli poenotiti slovensko politiko oziroma

prvake strank, ampak vendarle, po nekem, reciva optimističnem kriteriju, kdaj bi lahko Slovenija malce lažje zadihala?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Torej, če bi sproti sprejemali dejansko protikrizne ukrepe, kot jih je večina evropskih držav okrog nas, potem bi bili danes na začetku nekega okrevanja, tako kot je Nemčija, Avstrija ali Nizozemska, skandinavske države. Ker pa mi teh ukrepov, tudi druge države, ki so bile v težji situaciji od nas, recimo baltske države, Irska, ki je bila še v težji krizi, danes okreva, ker pa se to ni zgodilo, mi danes odpravljamo z zamudo in zato je toliko ukrepov naenkrat na enem mestu, ker se pač enostavno mudi. Če ta ogenj v tej rundi in tekom letošnjega leta pogasimo in vsaj delno uskladimo odhodke proračuna s prihodki in naslednje leto dokončamo to delo in pridemo pod tri odstotke primanjkljaja in potem še naslednje leto, počasi uravnotežimo proračun, se pravi da bomo dejansko porabili toliko, kot ustvarimo, potem lahko nekje ob koncu tega mandata, leta 2015, računamo na to, da bo Slovenija ponovno dosegala gospodarsko rast, ki bo omembe vredna, se pravi, preko 2,5 odstotkov in takrat bodo nekateri od teh ukrepov, ki so zdaj predlagani in omejujejo določene pravice, nehali veljati in lahko bomo rekli, zdaj smo pa spet v neki normalni situaciji in se lahko normalno razvijamo, načrtujemo večje plače, večji standard, večje transferje, tudi večjo solidarnost, za tiste ki si sami ne morejo pomagati. Do takrat pa je treba vedeti, da je možno porabiti toliko kot ustvarimo in da se bistveno več zadolževati, kot smo se že, ne da in da bo tudi letošnje leto, ko je potrebno še več kot milijardo evrov kreditov dobiti v tujini, to je zelo težko, tudi če sprejmemo vse te varčevalne ukrepe, bo zelo težko realizirati, če bo naša bonitetna ocena nizka in bodo obresti visoke.

Seveda, to da ti najameš kredit, pomeni, ne samo, da si si ti pripravljen vzeti denar od nekoga, ampak mora biti ta tudi pripravljen ta denar posoditi. In ni nujno, da država, ki še ni na 6 odstotkih zadolženosti, kar je meja prepovedi v Evropski uniji, denar dobi. Če tisti, ki denar posojajo, vidijo, da neka država ne sprejema resnih ukrepov, zato da zaustavi to trošenje in zadolževanje, potem ti ne bodo več posojali. V Latviji se je recimo to zgodilo in prisiljeni so bili v res drastične reze. To, kar zdaj mi delamo, je napor da se izognemo tej latvijski situaciji.

MOJCA ZEMLJARIČ: Utemeljujete da je rebalans proračuna za leto 2012 potrebno sprejeti, zato ker so bili v proračuni nerealno načrtovani odhodki in optimistično ocenjeni prihodki? Z varčevalnimi ukrepi se je vlada povečini lotila odhodkovne strani. Kaj pa prihodkovna stran? Kako spodbuditi gospodarstvo oziroma kako omogočiti pogoje, da bo lahko ustvarjal pričakovani dohodek in da bo država na podlagi tega realizirala tudi predvidene prihodke, seveda brez kreditiranja oziroma nadaljnega zadolževanja?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Dokaj več problemov damo skupaj. Ko govorimo o prihodkovni strani proračuna, govorimo o tem, še recimo, dodatno nekoga obdavčiti, da se bo več denarja nateklo na proračunu. Tukaj nekaj manevrskega prostora, ki ni bil izkoriščen, je. V smeri tako imenovanega obdavčenja bogatih. Žal teh bogatih v Sloveniji ni tako veliko, da bi lahko s tem rešili vse probleme, ampak kljub temu, je vlada pripravila 14 ukrepov za tako imenovano prihodkovno stran proračuna, s katerimi povečujemo obremenitev kapitala, uvajamo davek na finančne transakcije, povečujemo davek na kapitalske dohodke za 5 odstotkov oziroma za 20 odstotkov bo višji kot je bil doslej za 5 odstotnih točk nominalno. Povečujejo se, če bodo ti ukrepi sprejeti, nadomestila za uporabo motornih vozil luksuznega razreda, obdavčujejo se finančne transakcije oziroma obdavčujejo se dobički na podlagi transakcij z zemljišči, potem ko se spremeni namembnost teh zemljišč. Tukaj so nekateri zelo veliko služili in še služijo s špekulativni prijemi, to bo odslej naprej vse obdavčeno. Obdavčene bodo nepremičnine večjih vrednosti, nad 1000 evrov, oziroma nad milijon evrov. Tisti, ki imajo takšno nepremičnino, po naših kriterijih, zagotovo spadajo v bogatejši del družbe in je prav da plača ta krizni davek, kot bomo to poimenovali.

Ustanavlja se posebna davčna enota, ki bo imela možnost začasne zaplembe premoženja, v kolikor se bo zagotovilo nezakonito ravnanje. Zdaj spremljamo razne procese, ko je pač slovenski javnosti jasno in prezentno, da je prišlo do velikih oškodovanj podjetij, delavcev, delničarjev, lastnikov in seveda tistih, ki so to storili. Po dolgih sodnih postopkih še vedno razpolagajo z nezakonito pridobljenim premoženjem, to se bo zdaj ustavilo. Sprejeti bodo tudi ukrepi za učinkovitejše pobiranje davkov in na ta način bomo že s tem zakonom za uravnoteženje javnih financ, ki je predlagan, ki ga je vlada sprejela prejšnji teden, povečali tudi prihodke v proračun. Ampak povečanje prihodkov z vsemi temi viri, ne bo tako veliko da bi mi lahko zaprli te škarje. Te škarje so v zadnjih treh letih znašale več kot 2 milijardi evrov na leto.

To je tako, kot če imate vi 800 evrov plače na mesec, porabite pa 1000 evrov in se to nadaljuje leta in leta in si ta denar sposojate. Pride ta čas, ko je treba to vračati. V Sloveniji je ta čas prišel v letošnjem letu. Od te milijarde, ki si jo bomo letos sposodili, če nam bo ta denar kdo dal, bomo 700 milijonov oziroma 70 odstotkov dali za plačilo, samo za plačilo obresti, ne glavnice, samo za plačilo obresti, za ta denar ki smo si ga sposodili in zapravili v zadnjih letih.

MOJCA ZEMLJARIČ: Nadaljujva z jutrišnjo napovedano stavko v javnem sektorju, kot vse kaže, stavka najbrž bo. Zanima me zakaj ste se odločili oziroma zakaj ste napovedali linearni enakomerni rez dohodkov pri vseh javnih uslužbencih? Tistih prvih 15 odstotkov je nekako spodbudilo kar precej ogorčenja med javnimi uslužbenci. Seveda so potem se nadaljevala pogajanja. Nekako se zdaj ta številka vrti okrog 10 odstotkov, ampak najprej morda komentar glede jutrišnje stavke.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Najprej morda razlog, zakaj smo sploh v situaciji, ko je potrebno omejevati maso plač v Sloveniji, v javnem sektorju? Zdaj približno 7 milijard 800 milijonov znaša naš letni proračun oziroma naj bi znašal letos, toliko se bo nateklo realnih sredstev, kolikor bomo več porabili, bo primanjkljaja, si bomo sposodili. Od teh nekaj manj od 8 milijard, kar bomo zbrali v proračun, gre več kot 4 milijarde za plače v javnem sektorju. Se pravi več kot polovico tega denarja gre samo za plače, brez tega da bi kakršnokoli dejavnost opravili ali karkoli investirali. 1600 zaposlenih v javnem sektorju pomeni 40 milijonov sredstev za plače na letnem nivoju, brez vseh drugih stroškov. V zadnjih treh letih, ko je kriza Slovenijo najbolj prizadela, ko smo imeli padec bruto domačega proizvoda in težko recesijo, tretjo najhujšo v Evropski uniji, samo dve državi sta bili bolj prizadeti v tem času kot mi, Grčija in Latvija, v tem času je slovensko gospodarstvo izgubilo 60 tisoč delovnih mest slovenskih državljanov in še približno 60 tisoč delovnih mest je manj, ki so jih prej zasedali tuji delavci, ki so dobili delovna dovoljenja.

Se pravi, danes dela 120 tisoč manj v gospodarstvu kot pred tremi leti. Hkrati pa se je v teh treh kriznih letih, v javnem sektorju povečalo število zaposlenih za skoraj 10 tisoč, kar pomeni, da se je denar, potreben za izplačilo plač, v tem času, ko je bilo vsega manj, ko smo se zadolževali, bistveno povečal. Če tega zaposlovanja v času krize v javnem sektorju ne bi bilo, bi bil cel naš problem s temi, tako imenovanimi varčevalnimi ukrepi, vsaj za tretjino manjši in ne bi bilo takšnih predlogov, da je treba plače znižati in no mislim da veste da vlada ni predlagala zgolj možnosti nekega linearnega znižanja plač. Predlagali smo da se najprej odpravijo plačna nesorazmerja, ki zdaj dejansko v javnem sektorju so kategorije in o tem je bilo vse iz pogajanj podpisano. So ljudje, ki delajo zelo dobro in veliko delajo in so slabo plačani in se strinjamo vsi in sindikati in vlada in stroka, da je potrebno tukaj plače dvigniti. In so seveda kategorije, kjer tega problema ni in vlada je ponudila da se odpravijo ta plačna nesorazmerja, da se nekaterim, ki imajo nizke plače, te plače dvignejo in da se šele potem, ko so ta nesorazmerja odpravljena, linearno zniža za toliko odstotkov, kolikor pač denarja manjka, tako da bo tukaj prisoten element pravičnosti.

Del sindikatov se s tem strinja, še vsaj tisti, ki zastopajo zaposlene v javnem sektorju, kjer so ta nesorazmerja velika. Del sindikatov, kjer so bila ta nesorazmerja, predvsem gre tukaj za šolstvo, v veliki meri že odpravljena, pa se s tem ne strinja. In vlada ima zdaj na drugi strani, ko se pogajamo, neenotne pogajalce. In tudi zaradi tega se ne pride do neke rešitve. Kar se stavke tiče, je potrebno povedati, da v tem trenutku noben od teh ukrepov, o katerih govorimo, še ni sprejet. Nobeden od teh ukrepov še ni sprejet, noben od teh ukrepov ne velja, nobena pogodba ni bila kršena, noben dogovor ni bil kršen. Zaradi tega formalnih razlogov za to stavko ni. Zaradi tega tudi ta stavka ne more biti plačana. Vsak ki v javnem sektorju jutri ne bo delal, ne bo dobil plače, ker tega denarja enostavno ne bo.

MOJCA ZEMLJARIČ: No, ravno to vašo napoved so sindikalisti, bom dejala, razumeli kot grožnjo. Ampak gospod Janša, v javnosti se veliko polemizira, razpravlja tudi o tem, da ti varčevalni ukrepi prizadenejo upokoјence, mlade družine, družine s šoloobveznimi otroki, dijaki in študenti se recimo že izpisujejo iz dijaških domov, čeprav vemo da politika štipendiranja in otroških dodatkov je bila urejena še pod prejšnjo vlado?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Prvič, to, da stavka, ki ne izpolnjuje zakonskih pogojev, ni plačana, ni niti odločitev vlade, niti moja volja, niti grožnja. To je smešno. Nekdo, ki grozi s stavko, potem tistemu, ki opozarja na zakonske pogoje, očita zadeve, ki jih sam počne. To se v tej retoriki, nekaterih, ampak ne vseh, nekaterih posameznikov iz vrst sindikalnih vodij, vseskozi dogaja in to je treba obžalovati. Skratka, zakonodaja je jasna, kdaj lahko delodajalec in vlada se tukaj pojavlja v tej vlogi s stavko oziroma z nedelom, plača in kdaj ne. In to ni odvisno od moje volje in ni odvisno od tega, kaj reče vlada, odvisno je od tega, ali so izpolnjeni vnaprej znani pogoji ali niso in v tem primeru niso. Tukaj so mnenja pravnikov, službe, vlade za zakonodajo in tako naprej potrjena tudi s formalno sejo vlade včeraj in ta zadeva je končana in ta stavka ne bo plačana. Seveda tisti ki se s tem ne strinjajo, gredo lahko na sodišča, ampak ne bodo mogli dokazati da je stvar obratna, ker pač ni.

Ni možno umetno narediti iz dneva noči in obratno. In tudi to ne drži, da bodo s temi ukrepi prizadeti samo tisti najšibkejši. V resnici je ravno obratno. Ti ukrepi imajo vsebovane varovalke, ki onemogočajo, da bi bili tisti najšibkejši prizadeti, tako da prvič ne znižujejo se pokojnine nikomur, ki ima pokojnino na podlagi plačanih prispevkov. Deloma, samo deloma se znižujejo pokojnine oziroma pokojninski dodatki, ki ne izhajajo iz dela. Gre za izjemne pokojnine, gre za razne privilegirane dodatke, ki se plačujejo nekaterim že 30 ali pa 40 let in je moralo za te dodatke nekaterih posameznikov, v tem času, pet ali šest ljudi v tovarni trdo garati, da so se lahko izplačevali in to desetletja. To se znižuje in odpravlja se oziroma začasno se zmanjšuje ali odpravlja tako imenovani rekreacijski dodatek za tiste upokoјence, ki imajo nadpovprečne plače, pokojnine. Tisti, ki imajo nizke pokojnine in teh je, bom rekel, več kot polovica, tisti ne izgubijo ničesar, tudi cel dodatek dobijo. In ko gre za socialne ukrepe in zmanjševanje nekaterih prejemkov pri socialnih transferjih, je tudi tukaj postavljena meja. In ta meja je na 64 odstotkih povprečne plače na družinskega člana. Se pravi, ti ukrepi ne posežejo pod to ravnijo. Tako da, bom rekel, tisti ki težko živijo, ki so pod tem cenzusom, s temi ukrepi ne bodo prizadeti in tudi pri otroških dodatkih se za nižje dohodkovne razrede, ti dodatki ne zmanjšujejo. Še pri višjih razredih se zmanjšujejo ali ukinejo. Ne, ker skušamo ravnati pravično in solidarno, kar pomeni da ne posegamo tja, kjer je posameznik že na neki meji, bom rekel, revščine. Zaenkrat si to še lahko privoščimo, če pa bo ta paket padel in bo še eno leto minilo, bom rekel, v takšnem tempu trošenja in zadolževanja, kot se to dogaja zdaj, ker to še vedno teče. Vse se dogaja, kot da bomo letos dobili proračun deset milijard, kot je bilo načrtovano dve leti nazaj. Skratka če ti ukrepi letos ne bodo sprejeti, bo naslednje leto nekdo drugi sprejemal neke ostrejšje ukrepe in potem ne bo več cenzusa, ne bo več solidarnosti. Bodo samo še ostri rezi, tako kot so bili recimo v Grčiji ali v baltskih državah, potem ko je denarja zmanjkalo.

MOJCA ZEMLJARIČ: Nadaljujva z lokalno samoupravo. Po napovedi, da naj bi občinam znižali financiranje investicij in ali povprečnine, me zanima ali smo na začetku konca malih občin? Kaj

vi menite o prihodnosti 212-ih slovenskih občin, od katerih se jih velika večina ni sposobna financirati samih? V letu 2010 je namreč, po podatkih Računskega sodišča, kar 162 slovenskih občin prejele pretežnostno solidarno izravnavo?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, tukaj gre za pač kriterije, ki so umetno postavljeni. In govorim o kriterijih, na podlagi katerih se denar od davkov in prispevkov, od tega prispevamo davkoplačevalci, izteka v bodisi občinski, bodisi državni proračun. Če bi več tega denarja šlo v občinske proračune, bi se pač vse občine lahko financirale, samo potem bi bili problemi pri zagotavljanju tistih javnih potreb, ki se pač financirajo iz državne ravni. Tako, da govoriti, da se nekdo ni sposoben financirati, je pač včasih morda nekoliko krivično. Je pa verjetno problem znotraj slovenske lokalne samouprave to, da v razmerah ko nimamo pokrajin, ko bi se vzdrževale nekatere funkcije, dejansko imamo občine ki so premajhne za to, da bi rentabilno gospodarile s svojim prostorom in urejale zadeve za katere so potrebne recimo močnejše strokovne ekipe. Neka majhna občine si to ne more privoščiti, mora se vzdrževati z drugimi in tukaj so določene težave in tudi v, bom rekel, v tej ptujsko-ormoški regiji, so ti primeri, vendar ne pomeni, da majhne občine nimajo tudi svojih prednosti ali pa da ni podobnih delitev ali pa enot lokalne samouprave v razvitih državah. Poglejte sosednjo Avstrijo, tam so tudi mnoge občine manjše od naših, pa je Avstrija visoko razvita država, bom rekel po standardu nekje kjer mi še dolgo ne bomo. Tako da slika seveda ni enoznačna. Tisto kar v Sloveniji manjka, je ta drugi nivo lokalne samouprave, se pravi, pokrajine ki bi prevzele nekaj teh nalog, ki so za državo, bom rekel, prenizko, za majhne občine pa previsoko. To nam v bistvu manjka in to je tudi ključni razlog za to, da je Slovenija preveč centralizirana in da se potem, namesto da bi se pogovarjali o tem problemu, pogovarjamo o tem, da imamo preveč občin.

MOJCA ZEMLJARIČ: No, ampak v kolikor bi se ustanovile pokrajine, bi se ta birokratski aparat povečal ali zmanjšal?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Zdaj po načrtu, ki smo ga mi pripeljali v našem zadnjem oziroma predprejšnjem mandatu, ko je bila podobna vladna koalicija, do zakonov, ki jih je parlament praktično že obravnaval, se ta aparat ni povečal, ker bi šlo v 95 odstotkih za prenos pristojnosti ljudi in denarja iz državnega nivoja na pokrajinski nivo in pri nekaterih primerih bi šlo za združevanje teh dejavnosti, ki jih zdaj opravljajo občine na pokrajinsko raven. Tako da, razen bom rekel, smiselnih nekaterih zagonskih stroškov v samem začetku ustanovitve, to ne bi podražilo našega funkcioniranja kot države, bi pa, bom rekel, bistveno bolj izenačilo razvojne možnosti, ki jih imamo v Sloveniji in ki danes niso enake, ker ni vseeno ali se rodiš v Slovenskih Goricah ali pa sredi Ljubljane.

MOJCA ZEMLJARIČ: Gospod Janša, občine opozarjajo, da ne prejemajo prilivov za investicije iz državnega proračuna, za katere so že sklenjene pogodbe?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, to je pač velik problem, osnova tega problema je to da smo v preteklih letih sprejemali proračune, kjer se je načrtovalo vse mogoče, virov za to pa ni bilo. Tudi za letošnje leto, verjetno takrat ko je bil ta proračun sprejet, pa tudi še lansko leto, so občine računale na ta sredstva, ki so na papirju, podpisovale pogodbe, tega denarja ni. Za letošnje leto je predvideno več kot 10 milijard odhodkov iz tega proračuna, teh milijard pa pač ni. Vlada ne razpolaga z denarjem, ki bi ga imeli ministri v žepih, pa bi bil to denar od ministrov. Vlada razpolaga z vašim denarjem, z denarjem davkoplačevalcev in tega je pač toliko, kot se v teh pogojih zbere. Če bomo davke povečali, bo še manj gospodarske rasti, bo še več podjetij propadlo in na koncu bo tudi od večjih davkov, manj prišlo v proračun, tako da mi smo na neki skrajni meji, ko je treba kvečjemu razbremeniti gospodarstvo, zato pa je treba na drugih področjih varčevati.

MOJCA ZEMLJARIČ: Župan Mestne občine Ptuj, dr. Štefan Čelan, je danes javno izpostavil, da bodo ob zdajšnjem načinu financiranja, težko preživeli, da jim bo septembra zmanjkalo, najbrž tudi denarja za plače javnih uslužbencev. Pravzaprav napovedal je neke vrste stečaj občine, imajo, tako je povedal danes v izjavi, 5 milijonov deficita, ampak vendarle če nadaljujeva z namenom vašega obiska v podravski regiji oziroma v ptujsko-ormoški regiji; danes in jutri se torej mudite v naših krajih in kakšen je namen tega obiska?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Najprej en kratek komentar na to izjavo, ki ste jo citirali. Ni samo občina Ptuj v tem položaju, cela država Slovenija je v položaju, v katerem bo v primeru, če bo še naslednje mesece vse teklo, kot zdaj teče in se bomo obnašali, kot da lahko porabimo deset milijard, bo denarja zmanjkalo vsem. Tudi v šolah, v ministrstvih, v zavodih, zadnje mesece, leta ne bo niti za plače, kaj šele za dejavnost, ker ni možno več porabiti kot imaš. Kot sem že rekel, imamo velike težave tudi s tem, da pridobimo dodatne kredite. Ker ni dovolj, da ti hočeš ta denar, ampak ti ga mora biti nekdo pripravljen tudi posoditi.

In nekatere stvari je treba razumeti, tako kot recimo, vi, kot posameznica, ne zaslužite toliko kot porabite, imate težave, tako ima občina težave in tako ima država težave. Nič drugače tukaj ni. Tisti, ki iz tega delajo neko visoko znanost, samo zavajajo. En evro, en evro, v vašem družinskem proračunu, v občinskem proračunu in v državnem proračunu. Osnovni namen obiska vlade v regiji je, prvič, seznaniti se z razmerami tukaj, drugič, rešiti nekatere konkretne probleme, ki so odprti, vprašanja, ki so odprta in jih lahko ministri neposredno rešijo in moram reči, da kar nekaj tega se je do konca razrešilo, ali pa odločilo že v času priprav na ta obisk.

Vedno je to tako, da ko se roki bližajo, tudi ministri bolj natančno pogledajo in celotni aparati. Zdaj ali so soglasja, ki so prej čakala in se ni prav vedelo, zakaj in tako naprej. Seveda, glavni namen obiska pa je spregovoriti o razvojnih perspektivah te regije in videti, kje so točke, kjer lahko z ukrepi, ki jih ima na razpolago vlada kot izvršilna oblast, pospešimo razvoj, videti, kje so točke, kjer je treba odkrito povedati, da bo treba sredstva porazporediti, da denarja enostavno ni, da bo treba ponekod počakati, seznaniti se z zastoji, do katerih prihaja v tej regiji, pri umeščanju nekaterih pomembnih infrastrukturnih objektov v prostor, ki čakajo zdaj leta, da bo birokracija odločila. Vse to je namen razprave jutrišnje delovne seje vlade, ki bo dve uri obravnavala izključno razmere v tej regiji. In seveda tudi več kot 50-ih obiskov v različnih institucijah, podjetjih, ki jih bomo opravili danes in jutri.

MOJCA ZEMLJARIČ: Srečali se boste z župani v regiji, z gospodarstveniki, obrtniki, politiki oziroma tudi poslanci iz tega območja. Obiskali boste številna podjetja v regiji. Iz Taluma so recimo sporočilo da obžalujejo, da se ne boste mudili pri njih, Perutnino Ptuj bo obiskal minister za finance, doktor Šušteršič. To sta recimo dva najpomembnejša delodajalca v ptujski regiji, pa morda komentar.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Jaz bi, če bi bil čas, z veseljem obiskal vsa podjetja tukaj. Ravno kar prihajam iz Boxmarka, ki je tudi zelo pomemben delodajalec v tej regiji in podjetje, ki je dokazalo, da lahko tudi v času krize investira in s kvalitetnim delom ustvarja novo vrednost in povečuje zaposlovanje. Moji kolegi bodo obiskali številna druga podjetja. Ta vlada pa ne želi ponavljati nekaterih vzorcev iz preteklosti, ko se je šlo v vsaki občini, v vsaki regiji, k županu, pa v največje podjetje, vsi ostali so pa bili pozabljeni. Mi nekoliko drugače izbiramo te prioritete. Individualno se bomo srečali tudi z nekaterimi državljanke in državljani, ki so v zadnjih tednih ali mesecih poročali o kakšnih problemih, predvsem birokratske narave, ki se ne rešujejo. To bo v glavnem potekalo brez kamer, zaradi tega, da ljudi ne izpostavljamo, ampak zdi se nam pomembno, bolj od tega, da se slikamo v največjem podjetju in se nam zdi pomembno, da te konkretne probleme rešimo.

MOJCA ZEMLJARIČ: Najbrž vam je poznana tudi problematika Taluma, ki se sooča s to visoko ceno odkupa električne energije. Vendarle Talum je preko Elesa v večinski državni lasti?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ja, problem in rešitev je v istih rokah. Tako da tukaj ne vidim ravno strašanskega problema. O tem se govori, odkar Talum obstaja. Dejstvo je, da je električna energija oziroma cena električne energije, eden od glavnih stroškov te proizvodnje in od tega, kako se uravnava, je potem vse odvisno. Mislim da se bo tukaj našla pravična in tudi ekonomsko korektna rešitev v neki prihodnosti. V idealni prihodnosti pa mislim, da ni dobro, da bi katerakoli vlada ali pa izvršilna oblast morala tako ali drugače odločati tudi o poslovni politiki, o poslovnih okoliščinah gospodarskih subjektov. Na tem področju se bomo skušali dezinvestirati in to tako, da ne bo izvršilna oblast imela ne pristojnosti in ne odgovornosti. V tem trenutku smo v situaciji, ko nimamo pristojnosti kot vlada, ker so vse na tej Agenciji za upravljanje kapitalskih naložb in imamo pa odgovornost. Ko gre za probleme, vse vsi obračajo na vlado, rešitve pa lahko sprejema Agencija.

MOJCA ZEMLJARIČ: Gospod Janša, dovolite še eno kratko vprašanje. Lansko leto, skoraj leto dni je že od tega, odkar so padli štirje referendumi. Po letu dni se zdaj lahko zakonodaja spremeni, pomeni to, da bomo imeli v kratkem na mizi novo pokojninsko reformo morda?

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Ne, v kratkem bo na mizi, seveda če najprej ta ogenj pogasiva, o čemer sva prej govorila, številne predloge strukturnih sprememb, ki jih je treba sprejeti, zato da bomo srednjeročno in tudi dolgoročno uspešni kot narod in država, da bomo imeli dovolj denarja, tako za solidne plače, kot za solidne pokojnine in da bomo lahko tudi solidarni in to na neki višji ravni realne blaginje in standarda. Ti trije zakoni, ki so padli, so samo manjši del tega, kar je treba narediti. Konkretno pri teh rešitvah ne gre samo za to, da bi minilo leto. Gre tudi za to, da se poiščejo rešitve, ki se takrat niso vključile v to zakonodajo. Recimo, da je bila predlagana neka popolnoma nespametna omejitev medsosedske pomoči, da se je posegalo v času krize v študentsko delo, preko tega, kar bi bilo normalno, glede na to, da je to socialni korektiv in bomo tukaj skušali predlagati boljše rešitve pri pokojninskem sistemu.

Tudi ta, bom rekel, varovalka v smislu, da se ne izenačuje avtomatsko tistega, ki je 40 let delal v pisarni v normalnih pogojih in tistega, ki je pač delal v težkih razmerah, za šivalnim strojem ali pa za tekočim trakom in skušali bomo predlagati tudi pokojninski sistem, ki bo transparenten. Ne, v tem smislu, da ne bo solidaren, kot so nam nekateri očitali, ko smo predlagali ta individualni pokojninski račun, ampak da bo transparenten v tem smislu, da boste vi natančno vedeli, koliko ste že vplačali iz prispevkov od svojih plač v to pokojninsko blagajno in kakšno pokojnino boste dobili ob upokojitvi. To je treba vedeti prvi dan, ko prvi prispevek plačaš, od prve plače konec meseca. Na ta način se bo tudi motiviralo mlade, da bodo vstopali v redne oblike zaposlovanja in ne bodo iskali honorarnih oblik dela, češ da je bolje, da vse dobijo neto, ker pokojnine tako ali tako ne bodo dokončali. To je zdaj odgovor mlade generacije, če se koga vpraša, zakaj se ne zaposli redno, tudi če bi se lahko.

MOJCA ZEMLJARIČ: Gospod predsednik želim vam jutri, seveda v prvi vrsti, uspešen delovni dan v naši regiji, da boste torej nekako začutili utrip te regije, da se boste srečali torej z gospodarstveniki, politiki, župani, posamezniki, ki ste jih omenili, ki vas bodo zagotovo seznanili s težavami s katerimi se soočajo. Torej, da boste izvedeli čim več informacij iz življenja tukaj v naši regiji. Sicer pa uspešno delo v bodoče in uspešno tudi pri ukrepih, ki ste si jih zastavili.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala lepa. V funkciji predsednika vlade sem tretjič v tem svojstvu, ko cela vlada obišče regijo in približno vemo, kje so problemi in kje so tudi razvojne priložnosti in bomo delali v prihodnje na tem, da bo čim več teh priložnosti uresničenih.

MOJCA ZEMLJARIČ: Predsednik vlade Janez Janša, hvala za pogovor.

PREDSEDNIK VLADE JANEZ JANŠA: Hvala za vsebinski pogovor tudi vam.